

TLAČOVÁ SPRÁVA č. 4 (75. sezóna 2019/2020)

Predhrou La Traviaty výstava obrazov Jána Hanáka

Spojenie výnimočného výtvarníka so Štátnym divadlom Košice fungovalo vyše 50 rokov

Predhrou pred premiérovou oponou novej košickej La Traviaty bude v piatok 4. októbra o 18:00 vernisáž výstavy obrazov akademického maliara a scénografa Jána Hanáka (1931 - 2015) vo foyeri na prvom poschodí Historickej budovy Štátneho divadla Košice. Výstava bude spomienkou na veľkú osobnosť slovenského divadla, ktorej tvorba bola natrvalo spojená s košickým divadlom . Spojenie La Traviaty a Jána Hanáka nie je vôbec náhodné. Práve rodinný divadelný „klan“ Hanákovcov stál v roku 1997 pri zrode piatej košickej La Traviaty. Predstavenie na scéne Jána Hanáka, v kostýmoch jeho dcéry Danice a v réžii jeho manželky Boženy sa hralo viac ako dvadsať rokov a pred dvoma rokmi sa s divákmi lúčilo po viac ako stovke repríz.

Ján Hanák sa narodil 17. februára 1931 v Bánovciach nad Bebravou. Ako 15-ročný v roku 1946 išiel na talentové prijímacie skúšky na Oddelenie kreslenia a maľovania pri Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave a na zvláštne povolenie povereníka Laca Novomeského sa stal riadnym poslucháčom. Talent zrejme zdedil po otcovi akademickom maliarovi Bohušovi Hanákovi st. V rokoch 1946 - 1948 študoval na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave u Gustáva Mallého a Kolomana Sokola, v rokoch 1951 - 1955 na bratislavskej Vysokej škole výtvarných umení, najprv figurálnu maľbu u profesora Jána Mudrocha, neskôr scénické výtvarníctvo u Ladislava Vychodila na Divadelnej fakulte VŠMU v Bratislave. Už ako poslucháč VŠMU (abs. 1955) v r. 1954 navrhol kostýmy do činohernej inscenácie SND (Molière: Učené ženy) a spolu s Ladislavom Vychodilom scénickú výpravu k prvému uvedeniu Cikkerovho Jura Jánošíka. V čase štúdia zároveň začínal aj ako prvý profesionálny scénograf v Štátnom divadle Košice. Nakoľko sám spieval a bol bratom spevákov Bohuša a Oľgy Hanákových a Jozefíny Šestákovej, učaroval mu operný žáner. O jeho speváckom talente svedčí úryvok z článku Terézie Ursínyovej v časopise Slovenské divadlo o jeho bratovi, významnom barytonistovi Bohušovi Hanákovi, v ktorom autorka takto cituje Bohuša: „Brat Ján je síce scénografom v košickom divadle, no mne sa vidí, že má z našej rodiny najlepší hlas. Raz sa dohadoval s členmi košickej opery o tom, za aký čas možno naštudovať operu a napokon sa stavil, že za štrnásť dní naštuduje Osmina z Mozartovej opery Únos zo serailu. Nielenže vyhral túto stávkku, ale dokonca sedemkrát spieval Osmina v košickej opere...“. Jednalo sa o predstavenie z roku 1962.

Od roku 1955 až do roku 2000 pôsobil Ján Hanák v košickom divadle ako scénický výtvarník v opere, činohre i balete. Po prvých návrhoch pre Shakespearove drámy sa pre Hanáka doménou stali výpravy pre košickú operu. Tie dlhé desaťročia patrili k tomu najlepšiemu v slovenskom divadelníctve. Jeho prvou košickou inscenáciou bola opera Čert a Kača potom nasledoval široký repertoár, o.i. prvé košické uvedenia Bega Bajazida (1957), Svätopluka (1960), Vzkriesenia (1963). Podpísal sa pod slovenské premiéry Korsakovovej Májovej noci (1956), Prokofievových Zásnub v kláštore (1961), Verdiho Luisy Miller (1965). K prvému slovenskému Nabuccovi v roku 1964 bol autorom kostýmových návrhov, scénu navrhol Martin Brezina.

Štátnemu divadlu Košice ostal verný celý profesionálny život a pôsobil v ňom takmer 50 rokov. Ako výtvarník spolupracoval na vyše 300 inscenáciách. Jeho poslednou inscenáciou, na ktorej sa podieľal ako scénograf bola Donizettiho opera Nápoj lásky (2007). Mnoho scénických návrhov realizoval nielen na domovskej scéne, ale aj v ďalších slovenských a zahraničných divadlách. Jeho rukopis nesie aj tvorba košického štúdia Československej televízie. V roku 1965 sa podieľal na československej expozícii na Bienále výtvarných umení v Sao Paulo v Brazílii. Niekoľkokrát vystavoval aj na Pražskom Quadriennale. Popri scénografii sa Ján Hanák venoval aj voľnej maľbe, monumentálnej tvorbe či knižnej ilustrácii. Výstavu z tvorby Jána Hanáka si v Štátnom divadle Košice môžete pozrieť do 22. októbra.

30. 9. 2019

Svjatoslav Dohovič, web editor a PR